

Latweefchu Awises.

60. gada-gahjums.

Nr. 13.

Trefchdeenā, 1. (13.) Aprīlī.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhansen pr. Schrunden, Karland. — Ekspedizija Besthorn lga grahmata-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: 1. Merza noseeguma prozeze. No eefšjemehm. No aherjemehm. Wis-jannafahs finas, Dohmas 2c. Tainā Zubneeku wahrdnize. Zeen. Baustas 2c. Drupas un druftas. Atbildes. Drufas-mifejums. Sludināšanas.

1. Merza noseeguma prozeze.

Zetortdeen, 26. Merzā, usfahklā 1. Merza noseeguma prozeze nolafija fchahdu **apfuhdšibas-rafstu:**

Apfuhdšeti pee senata fewifchlahs walšis-noseedsneeku teefas nodatas ir fchahdi:

1) Nikolajs Zwanows Rifa'owš, maspilsonis is Tichwinas, 19 gaduš wežš;

2) semneeks Andrejs Zwanows Schekabowš, is Nikolajew-fas fahdschas, Petrowškas walšis, Feodosijas aprinkis, Taurijas gubernā, 30 gaduš wežš;

3) Sofija Zwonna Perowška, muišneeku kahrtas, 27 gaduš weža;

4) semneeks Timofejš Michailowš, is Gawrillowas fahdschas, Zwanowas walšis, Sitšewas aprinkis, 21 gadu wežš, un

5) Gefa Mirowa Helfmann, maspilsonis is Moskras, Minškas gubernā, 26 gaduš weža.

1) 1. Merza breesmu-darbs.

Smehtdeen, 1. Merzā 1881. g., Pehterburgā ap trefcho pehzpušdeenas stundu, Katarinas kanahla peekraštē, pretim Michaila pišs dahsam, isdarija breesmu-darbu, par kura upuri bij Keisara Majestete Aleksanders Nikolajewiſchš. Scho zaur fawu negehlību, tā ari behdigu eespehju nedšrdeto noseedsību, zaur ko daschi tika nonahweri un daudsi eewainoti, isdarija ar diwi ſprahgšofchahm bumbahm. Paſcha noseeguma apfahkli iſflaidrojahs, apluhlojohit breesmu-weetu, tā ari iſflauſchinajoht fchahduš leezineekus: 1. aprinka polizmeifteri, palkawneeku Dworſchizki, ſchandarmu kapteini Kochu, Keisara Majestetes konwoju Tereta kaſaku ſchwadronas ritmeifteri Kulebjakinu, konwoja kaſakus, unteroſizeeri Kuſmu Matſchnowu, un ſaldatus Micheju Lugenko un Pehteri Kuſmenko, Pehterburgas zeetolſchra artilerijas adjutantu, ſchtahba-kapteini Kuſteru, leibwardijas reſerwas infanterijas pulka kadras bataljona oſizeerus: ſchtahba-kapteinus Nowitowu un Franku un padparuſchiku Rudijkowſki, ſchewalſe gwardijas pulka paruſchiku grahfu Hendrikowu, 139. infanterijas pulka padparuſchiku Mitroſanu Krachotkinu, kambara-pahſchu Koſnſki, Pawlowſkas leibwardijas pulka jaunako medizinal-feldſcheri Waſlu Gorochowu, Preobraſchenſkas leibwardijas pulka ſaldatus Zwanu Zemſchenko un Platonu Makarowu, Alekſandera-Kewſka pilſehtas datas 3. aprinka polizejas ſaldatu Waſiku Neſgoworowu, atlaiſto ſaldatu Pehteri Pawlowu un semneeku Michailu Naſarowu, is Pjatigorſkas fahdschas, Starajas Ruſas aprinkis, Nowgorodas gubernā.

Uſ faſtahdito iſteikumumu pamata behdiga breesmu-noseedsība iſrahdahs fchahda:

Trefchajā pehzpušdeenas ſtundā Deewa meerā nu duſofchais Keisars, pawadidhts no ildeenas konwoja, brauza karite pa Zuſcheneeru eelu no Michaila pišs; no Zuſcheneeru eelas kuſſchereis eegreesahs pa labai rohtai Katarinas kanahla peekraštē uſ teateza tilku. Uſ Keisara Majestetes ahtri brauzofchahs karites, 2 aſis atſtatu, brauza polizmeiftera Dworſchizka kamanas, un aſis wina kapteinis Kochs un ritmeifteris Kulebjakins. Kad karite aſu 50 bij no Zuſcheneeru eelas ſtuhra, ap pulſten 1/2zem pehz pušdeenas ſem winas iſdširda breesmigu ekſploſiju, taš iſpletahs wehdeklā weidā. Iſ kamanahm iſlehdams, un tur-klah pamanidams, ka ſaldati peekraſtes kahju-zelinā bij ſakehrufchi kahdu wihru, palkawneeks Dworſchizkis noſteidsahs pee Keisarifchahs karites, atwehra karites durwis un raportereja Keisaram, kaš ne-aſi-fahrts iſfahpa is karites, ka noseedsneeks ſakerts. Uſ Keisara pawehli winſch To pawadija gar kanahla kahju-zelinu uſ to weetu, tur atradahs noseedsneeks, jau apentks no kauſchu pulka; wehlah to paſina par Tichwinas maspilsoni Nikolaju Zwanowu Rifa'owu. Uſ kahju-zelina ſahwoſchais padparuſchiks Rudijkowſkis, kaš pirmā azumirkli nepaſina Keisara, praſija: „Kaš notika Keisaram?“, uſ ko Keisara Majestete, kaš 10 ſoktus no Rifa'owa palika ſahwoht, atbildeja: „Paldeems Deewam, es eſmu ne-aſi-fahrts, bet fchē ...!“ Pehdejohs wahrdus runadams, Keisara Majestete rahdija uſ kaſaku, kaš eewainohits guleja karites tuwinā, un fahpēs brehzoſchu puiku. Keisara wahrdus

dširdedams, Rifa'owš teiza: „Na, deewšin, waj jau war Deewam pateiktees!“ — Pa to ſarpu palkawneeks Dworſchizkis kahduš ſoktus bij Keisaram eepreekſchu un panehma no teem, kurei bij apzeetinajuſchi kaundari, wina ſechās atrasto rewolweri un maſu dunzi. Apzeetina-tam tuwodamees, Keisara Majestete praſija, waj winſch ſchahwis; kad apfahrtete atbildeja, ka ſchahwis gan, Keisara Majestete praſija Rifa'owam, kahds wina wahrdš, uſ ko fchis iſdewahs par maſpilsoni Glasowu. Kad Keisara Majestete nu gribeja apluhloht ekſploſijas-weetu, un uſ karites puſi bij ſpehris kahduš ſoktus pa kanahla kahju-zelinu, pee paſcha Keisara kahjahm aſis muguras atkal nodimdeja breesmiga ekſploſija, ar duhmu mahtoneem, iſpahrditahm ſneega kaudſehm un drehhju lupatahm azumirkli apklahdama wiſu apgahalu. Kad duhmu mahtoni aſiwlahs, tad eewainoteem, tā ari ne-aſi-fahrteem klah-efo-ſcheem parahdjahs breesmigs ſlats: to perſonu ſarpatā, kurei zaur ekſplo-ſiju bij eewainoti, atradahs ari Keisars. Ar muguru atſwehleeš pee kanahla trelineem un rohtahm atſpeesdamees uſ kahju-zelinu, bei meh-tela un ſepures, tur guleja mihtotais Waldineeks, aſinu pahrluhdis un grehti elpodams. Krohnetā Mohzineeka kahjas bij fahdragatas, un ſtraumehm pa winahm tezeja aſinis, meeſa gabaleem karajahs un gih-mis bij weenāš aſinis. Blakus bij Keisara mehtelis, no kura atliku-ſchahs tikai aſinainas un puſadegufchahs lupatas. Keisaram lihdsās eewainotais palkawneeks Dworſchizkis, raudšidams pazeltees no ſemes, fahrdēja tik-ko dširdami Keisara runato wahrdū: „Palihdš!“ uſlehzja un lohpā ar daudš žiteem noſteidsahs pee Keisara. Kahds paſneeda ſawu ſechas-drahninu. Keisars pahrlahja to par gihmi un wahjā balſi ſajija: „Iſ aukšs, aukšs“. Tad Keisars, kuram ſamara jau fahla juſi, tika pazelts no klah-efoſchahm perſonahm, to ſarpatā no Pahwila kara-ſchoblas junkureem un garam eiſofchahs 8. ſtotu ekipaſchas matroſcheem, leelſirſtam Michailam Nikolajewiſcham, kaš ahtri bij pee-ſeidses, klah-efohit, un noneſts palkawneeka Dworſchizka kamanas. Paruſchiks Hendrikowš ar ſawu ſepuri apklahja Mohzineeka galwu. Pee ſawa Keisarifkā brahla noleegdamees, leelſirſts Michailš praſija, waj Keisara Majestete dširdohit, uſ ko Keisars lehui atbildeja: „Eš dširdu“. Uſ leelſirſta tahlaklu jautajumu, ka Keisara Majestetei wejahs, Keisars atteiza: „Ahtraki . . . pilk“, un tublit tad, tā par atbildi uſ ſchtahba-kapteina Franka preekſchlikumu, lai Keisaru noweſtu tuwa-tajā namā, tur tam waretu paſneegt pirmo palihdšibu, Keisara Maje-ſtete wehl peebildeja: „Neſeet mani pilk . . . tur . . . mirt . . .“ Tee bij mirſtoſchā Waldineeka pehdejee wahrdi, ko leezineeki fahrdēja. Keisarifkā karite zaur ekſploſiju ſipri bij zeetuſi; tadeht Keisaru eelika palkawneeka Dworſchizka kamanas, kuras eefchdahs ritmeifteris Ku-lebjakins, un ar konwoja kaſaku Kuſmenko un Lugenko palihdšibu Keisaru noweda ſeemas-pilk. Ne-iſpehtijamais liktera nolehmums pee-pildijahs. Wehl 1. Merzā eekſchleetu miniſteris ſiroja, ka zaur aug-ſchā aprakſtito ohtru ekſploſiju Keisars grehti eewainohits, abas kahjas lihds zelem Winternam fahdragatas, un ka Winſch tai paſchā deenā pulk-ſten 1/4ahs Deewa meerā aſimidšis.

Pee iſmekleſchanas iſrahdjahs, ka is Keisara Majestetes ſwihtas zaur ekſploſijahm grehtaki waj weeglaki tika eewainoti 9 žilweki, no ku-zeem weens jau nomiris; bet is polizejas eerehdneem un klah-efo-ſcheem priwat-laudihm eewainoti 11, no kureem 2 — to ſarpatā ari 14 gaduš wežšis semneeka dehlš Nikolajs Matſimowš — pehz maſ ſtundahm nomira.

Gewehrojoht to, kaš iſrahdjahs breesmu-weetu apluhlojohit un tur atrastahs leetas pahrmeklejoht, galwanifkas mahzibas kompanijas komandeeris, palkawneeks Wiſowſkis, un 4. ſapeeru bataljona koman-deeris, kureus abus iſflauſchinaja tā leetas-pratejus, aſina, ka, pehz-leetu ahriģā iſſkata un ekſploſijas darbības ſpreeſchoht, ekſploſija iſda-rita zaur diwās ſlahrda dohſes atrohdoſchohs ſprahgšofcho weelu ſweeſchānu, un ka katrā dohſē atradees tā ap 5 mahzinahm tahdas weelas, — laiſam nitroglijerina.

Pirmo ekſploſiju, tā wiſi leezineeki ſinaja apleezinahit, isdarija Nikolajs Zwanowš Rifa'owš, ſprahgšofcho weelu nomešdams ſem Kei-sara Majestetes karites. Leezineeki Naſarowš un Gorochowš ihā preekſch Keisara atbrauſchānas bij redſejufchi Rifa'owu pa kahju-zelinu pretim eiſam Keisara Majestetes karitei; Gorochowš ari wehl bij eeraudijis Rifa'owa rohlās apaku, baltā lakatā eetihitu, plakanu leetu; Naſarowš atkal leezinaja, ka Rifa'owš, weenā rindā nonahjis ar Keisarifko ka-

wes krahsa Japanā ir baltā; bet tagad Japanas pils-pagalnam, uš Japanas keisara ihpašchu pawehli, 20 deenas janehfa melnas drehbes, tā Ģiropā. — **Domehnu ministeris**, sirsis A. Lievens, eezelts par walsis-padohmes lohzeļli, un wina weetā par domehnu ministeri — grahfs Ignatjewš.

Eekschleetu ministera kungs, grahfs Loris-Melikows, ir Kursemes gubernas pahrwaldneekam sinamu darijis, tā **Kungs un Keisars** Wiangstaki pawehlejis: Zukuma pilsehtas un Zukuma aprinka eedshwotajeem, Zehkabsates un Bausklas pilsehtas, tā ari Bausklas aprinka eedshwotajeem, Wentspils pilsehtas un Kuldigas aprinka eedshwotajeem, Kuldigas semlohpibas beedribai, Hanku-, Irgeš-, Wahnru- un Kanzas krohna-muischu pagasteem, tā ari Bausklas amatneezibas beedribai — sirsniņu pateizibu issazihst par no wineem isteiktahm ustizigas padewibas juhtahm.

No Salgales. Daschōs laikraftōs lasam, tā Salgaleešchi mahzitaja zelschanas leetā efoht eesneeguschī rakstu pee eekschleetu ministera lga.

No Walles. Muhfu zeen. mahzitajš Neandera fgs ir eewehlehtš Salgalē par mahzitaju, un mums ir eewehlehtš Breekules zeen. mahzitajš Hesselberga fgs.

J.... Ste...

No Kandawas pufes. Bahrgā un beesā seema nemas negrib muhs atstahst. Jau rakstam 18. Merzu, bet tā aukstis, tā aukstis un sneega wehl wifas malas pilnas, tā tā wehl ar lamanahm it labi pa leelzemu war braukt. Lohpu-ehdamais fahst jau dascheem peetruchst; pee tam gan pehnais rudenis buhs wainigs, kur jau Oktobera mehnefi dšita sneega kahrta uskrita. Puišchi un meitas pee mums sehogad wehl dahrgaki nekā pehn; tik apprezejuschōhs war par to pašchu wezu lohni dabuht. Dohbeles un Zelgawas apgabala, kur lihds schim bij puisehem un meitahm tahs dahrgakahs lohnes pa wifu Kursemi, efoht schini gada pa 20 lihds 25 rubl. palikuschas lehtakas. Nahfoht no Mihgas un Zelgawas dauds puisechu un meitu atpakal, kas senak tur aishgahjuschī deeneht. Leele pilsehti buhs laikam no deenesta-zilwekem tik pilni, tā darba-laudis tur tagad mafak pelna nekā uš semehm. — Weetahm behrni ar garo klepu (Keuchhusten) fashimuschī, weetahm atkal leeli un masi ar karstuma-gulu.

No Wilkafas. Rahds Wilkafaneeks pateizahs fawā un dauds zitu Wilkafaneeku wahrdā zeen. baronam K. von Delsenam par to, tā barons 17. Merzā, tā Wilkafaneeku apwehreshchanas deenā, wifem faweem deenestneekem dewis sirgus, lai brauz uš Zukumu, tur nolikt ustizibas sweshrestibu muhsu Kungam un Keisaram Aleksanderam III. Bes tam barona fgs wifu to deenu atlaidis par swebhtdeenu.

Leepajas pilsehtas-dohme fchi gada 5. Februara fapulzē nospreeda 500 rublu is pilsehtas kafes doht Wolgas bada-zeetejeem par labu, un fcho summu eerakstihst 1881. g. ahrtahrtigōs isdewumōs.

Leepajas-Romnu dselszetam, tā „Mosk. Wedom.“ stahsta, ministere komiteja nolohmuš aišdohst 1 milj. rublu.

Rihga. 1882. gada amatneezibas istahdes isdaroshā komiteja notureja fapulzi, kurā sinoja, tā lihds schim no daschahm pufehm galwohts ar 26 tuhst. 550 rubl. Bidsemes muisehneeziba wehl naw warejus poodalitees; jo janogaida atwehleshchana no muisehneeku konwenta, tā laikam fapulzēhs Maija mehnefi. — Bes tam isdaroshā komiteja nospreeda fawus darbus turpinaht, ja ari amatneezibas istahdi wajadsetu atlikt tamdeht, tā Masfawas ruhneezibas- un mahfklas istahde jau atlikta us 1 gadu wehlah. — **Keegeles semneeks, Mikelis D.**, tā „Rig. Ztg.“ raksta, bij eebrauzis pilsehtā, pahrdewis fawu prezi par 200 rubleem un raudstija nu, tā tahdōs atgadijumōs deemschehl beeschi mehds notikt, wifus fawus puhlimus aismiršt, kreetni eemedsams alu un schnabi. Labi eereibis, wifsch nonahza kahdā Ahh-Rihgas restorazijā, tur atrahdams bohdes-selli ar ziteem lautineem spehlejām kahrtis, un tika usazinahts peedalitees; bet wifsch atteizahs, fazidams, tā neprohtohst schahs spehles. Spehletaji usfahka wina peesohboht, runadami, tā spehle efoht it weenkahrscha un weegli eemahzama, un tā laikam tamdeht negribohst spehleht, tā tam ne-efohst naudas. Semneeks turpretim nu leelijahs, tā naudas tam efoht deewsgan; un tad bohdes-sellis to usazinaja dereht us pudeli wihna, tā winam (semneekam) ne-efohst naudas, tad apwainotais semneeks iswilkā fawu naudas-maku is leschas un — leelidamees nolika 195 rublus us galdu, mineto pudeli wihna pagehredams. Bet nesnoht tā — nauda pasuda no galda, un — nekās nelihdseja, jo atpakal to wairs ne-atdewa; beidsohst nonahza pee polizejas, kur bohdes-sellis mineto naudu iswilkā laukā, fazidams, tā to efoht winnejis, kahrtis spehledams; bet weens ustizams leezineeks apleezinaja aplaupitā isteikumū, tā nauda taifni no galda nolaupita. Daschadu schahdu ne-

darbu deht jau schaubigais bohdes-sellis schoreis laikam ne-isbehgs pelnītai algai. — **Polizejai bij tizis sinams**, tā Rihgā laishohst laudis prehmiju-biletu pakaltaitisus kuponus. Schillinga weefnizā, Elisabetes eelā, ari drihsumā peekehra 22. Merzā atbraukuschō Kalugas semnezi Palageju Isotowu Kutschinu, kas 2 pakaltaitisus kuponus bij isdewušt scheijenes dshreenu-pahrdohtawās. Wina pahrmellejohst, atrada papirofu-dohsē 195 pirmā atnehmuma prehmiju-biletu kuponus, un pr. 72 gabalus ar feriju 1753 Nr. 31, 70 gabalus ar feriju 1753 Nr. 13, 48 gabalus ar feriju 7530 Nr. 3, un 5 gabalus ar nestaidrahm ferijahm un nummureem. Apzeetinatā Palageja issazijust, tā Rihgā jau isdewušt daschus tahdus pakaltaitisus kuponus. — **Masfawas Ahh-Rihgā** pee Schihda Chaima B. polizeja atradust 94 wiltigas 3-rublu- un 14 wiltigas 10-rublu kreditbiletas, kurastās bij atwedis — deht ismainishchanas. Schihds apzeetinahts.

Ahdaschu muischā, tā Rihgas aprinka waisklas-ehrselu stanzijas preekschneeks barons Campenhausens „Mahjas Weefi“ issludina, tikschoht sehogad atkal diwi Torgeles waisklas-ehrseli, no Aprila beigahm lihds rudenim, preeksch waisloshchanas mehrka tureti. Waisloshchanas mafsa — 4 rubl.

Zehrpatas mahzibas-apgabala eerehdni un Wilandes gimnastijas direktors un fshlotaji zaur tautas-apgaismoschanas ministere eesneeguschī padewibas-rakstu Keisara Majestetei. Keisara Majestete pawehlejis — par to pateiktees.

Pinnija. Laizinu atpakal Wuolā nonahkuschī 18 jaunekli, tur fwineht Keisara Aleksandera II. nahwi. Bet draudse ne-atrahdami lihdsjuhtu, wina dewahs us Berkerwas dselszeka-stanziju, dserdami ušhdami — tur israhdidami fawu preeku par Keisara nahwi. Bet Pehterburgas polizejai tas ahtri tika sinams un nihilisti — apzeetinati.

No ahrsemehm.

Wahzija. Windhorsts tautas-weetneeku fapulzei zehlis preekschā starptautisku preekschlikumu preeksch usbruzejeem pret waldineeku dshiwibu. Schini likumā smalki isteikts, tā usbruzejus nebuhš flehpt fawā walfsi, bet isdohst tai walfsi, pret kurās waldineeku tee nosseeguschees, jeb, pee mafakahm wainahm, pašchi tohs sohdiht pehz nopelna. Wahzu tautas-weetneeku fapulze min. preekschlikumu peenehmusi, un nu Bismarks to zels preekschā wifahm zitahm Ģiropas walfstihm. Gruhtaki, tā dohmajams, pee tam buhs peedabujamas: Anglija, Franzijs, Schweize un Belgija; bet — tiklihds Anglija teiks „ja“, tad jau ari tahs zitas trihs to pašchu darihs. Fawki buhtu, ja tas peepilditohs; tad wifem teem elles-prauleem nebuhtu wairs patwersmes — Ģiropā. — **Firts Suworows** schinis deenās nonefis Wahzu Keisaram Wilhelmam rakstu, kurā muhsu Kungs un Keisars Aleksanders III. sinoja, tā Wifsch usnehmis wifas Kreewijas trohni. Bes tam Suworows ari nodemis ihpašchus draudshbas-rakstus: Keisaram Wilhelmam — no muhsu Kunga un Keisara, un Keisarenei Augustai — no muhsu Kundsēs un Keisarenes Marijas Feodorownas. Suworows ihsti mihti apswaikts un gohdinahts Berlinē. Audienzē wifsch peenemts no Keisara, Keisarenes un krohna-printschā, un ari firsu Bismarku un grahu Moltke wifsch apmeklejis.

Anglija. Lords Bikonsfjelds pehdeja laikā bij fahirdis, bet tagad drufku labojees. Wina apmeklejuschi pa flimibas laikū daudis augstu un flawenu wihru; to starpā ari Anglu krohna-prinzis un Ģdinburgas herzogs, tiklihds bij pahrbraukuschī no Pehterburgas mahjā. Ari wina pretineeks Gladstons to diwi reisas apmeklejis.

Franzija. Pee Tunifas rohbeschahm Afrikā izzehluschees ne-meeri. Rahdas Arabeschu ziltis eelausufchahs is Tunifas Frantschu Aldschiras rohbeschās; Frantschi tohs dsimuschī atpakal ar kara-eerohschhem, pee lam Frantscheem krituschī 4 un eewainoti 15. Frantschu awifēs dohd waldibai padohnu, lai eenem wifu Tunisu, jo Tunifas waldineeks neprohtohst ustureht kahrtibu fawā semē. Frantschi jau sen tikho pehz Tunifas un — labpraht to nemtu, bet tas ne-ecet wis tik weegli un glumi, tamdeht tā ari Italeeschī pehz tam laisidamees laisahs.

Greekija. Greeku-Turku rohbeschās leeta wehl naw flaidribā. Sino, tā leelwalfstis peedahwajuschahs Greekijai par widutajahm, ja Greekija peenemtu jaunahs rohbeschās, apfohlihdamas, tā gribohst par to gahdaht, tā Turks peenahzigi ispilda fawus sohlijumus. Bet ja Greekija atraiditu jaunahs rohbeschās, tad — tad lai wina pati usnemahs wifu atbidibu, wifās breefmas, kas zaur to waretu zeltees. Bet gruhiti zerams, tā Greekija apmeerinafees. Wina nopectni weent rihkojahs, un ranga ari zitus no faweem kaimineem usmufinaht, lai fazelahs pret Turku un stahw us winas pusi; tā ihpašchi Albaneschī fahst atkal naigi kusterees un pretotees Turku waldibai. Ari Kre-

tas falas eedfihwotaji, ka dširdams, fahf dumpotees. Turkam efoht tif daudf dumpja uf wifahm pusehm fawā walfti, ka pats ihfti nestnoht, furus pirms fahft meerinaht un furus atstahf; kaxa-spehfs ja-fuhtohf uf malu-malahm.

Turzija. Ghiofas falā bijufi ftipra semes-trihzeschana. Lihdf 30 fahdschu un pilfehntu ispohtiti un wairaf tuhftofchi zilweku bohja gahjuschi. Eedfihwotaji behgoht is pilfehntahm, bef ka buhtu aprakufchi nonahwetohs. Sem fagrumufcheem nameem palizis daudf eewainotu. 40 tuhft. perfonu efoht bef jumta un baribaas. Gan fuhtohf no daudf pusehm wifadu palihgu, bef tas efoht tif magums preefsch tif daudseem.

Wisjannafahs sinas.

Pehterburgā, 27. Merzā. Teefas fehdeschana wakar plft. 11ds atklasta. Swehrinato weeta eeneenta no trihs rindahm krehflu, kas preefsch angstafas publikas nolikti. Bef biletes neweens neteel elaisis. 15 krehflus eenehmufchi awischi korespondenti (10 ahrsemneeki, 5 eefsch-semneeki). Stary klauftajeem atrohnahs: Oldenburgas prinzis, grahfs Wikutins, finans-ministeris Wbasa, walfts-kontroleris Solkis, grahfs Baranzows un z. Melaika Keisara portreja, auguma leelumā, truhws-krasā tehrpta, pee feenas peefahrta. Teefas preefschfehdetajs: senateeris Fuchs; peefehdetaji: senateeri Bippens, Pifarews, Drlows, Simizins un Belosfozjis; apfuhdsetajs: teefas palates profuceera palihgs Murawjews; winam palihdf: aprinka-teefas profuceera palihgs Postozjis. Uf apfuhdseto benka fehfsch: Rifakows, 19 gadus wezs, masš, gaischeem mateem, bef bahrsdas, melnds swahrtds; Michailows, 21 gadu wezs, pahri widejam augumam, gaischeem mateem, melnds swahrtds; Hefa Helfmann, 26 gadus weza, widejā augumā, melnahm azihm, strupu degunu, mati atpakal kemeti, druffu Schihdeetes feijā, melnā fleitē; preeftera dehls Ribaltfchitschs, 27 gadus wezs, widejā augumā, faufs, tumfchi mati, masa bahrsdina; Perowska, 27 gadus weza, ne-leela, faufa, bahla, augsta, schaura peere, melneem mateem, melnā fleitē; Schelabows, 30 gadus wezs, garā augumā, faufs, tumfcheem mateem, pilnu bahrsdu, beesahm ufazihm, pelekahm, afahm azihm. Apfuhdseto preefschā fehfsch winu aistahwetaji: adwokati Unkowskis, Char-tulari, Gerle, Gerads un Redrins; Schelabows grih pats fewi aifstahweht. Leezineeku ir 64; efpertu 11. Preefsch swehrinafchana ir atnahufchi pareistizibas, katoku, luteru un muhamedanu preeferi. Apfuhdsibas-rafta nolafschana willahs 2 stundas. Pehz tam apfuhdsetee tifa noprafiti. Pehz diwi stundu pauses fahlahs leezineeku nolafschinafchana: papreefsch Keisara kufschera Frolowa, pehz tam zitu; tad tifa atlaifti. — **Pehterburgā, 27. Merzā wakarā.** Schahs deenas fehdeschana atklasta pulksten 11ds preefsch pusdeenas. Michailows un Rifakows noftumufchi; Schelabows tif pat duhfchigs un usmanigs pahrlaufschinoht, ka wakar. Sehdeschana eefahla ar leezineeku isklau-fchinafchana un nofeeguma rihtu apluhlofchana. Wispahrigi aigrahba 2 sprahglofchahs bumbas, tahdas pat, ar fahdahm Keisars nahwigi tifa eewainohs. Leetas-pratejs, generalmajors Fedorows, isflaidroja scho elles-rihtu eerihlojumu un lahdiu. Ribaltfchitschs winam reifahm prasja par winu sprahdseena pfehlu un isdaribu. Pehz tam apluhloja noteefatu noseedsneeku fotografiflahs grupes, wehstules, „Narodnaja Wolas“ nummurus, leelus flahrda zilinderus dinamita, kuras leetas atrada Schelabowa un Perowskas dšihwolki. Tahlaf apstatiya Pehterburgas pilfehntas plahnus, kureds ihpafchi bij peešhmeti: Michaila manescha, Insheneeru eela, Michaila pils, Katarinas kanahls, masa dahrsa-eela un zitas weetas. Uf dascheem teefas preefschneeka jautajumeem Schelabows un Perowska ne pawifam ne-atbildeja. Pulksten 2ds pusstunda atpufschana. — **Pehterburgā, 28. Merzā.** Atentata prozese 27. Merzā, pehz fehdeschana atklastahana, tifa leezineeki nolafschinati, un tad pulksten 6ds wakarā fehdeschana flehgta. Nahlo-fchā fehdeschana, kas nolikta uf 28. Merzu, pulksten 10ds rihtā, buhs apfuhdsibas runa un aistahwetaju runas. — „Wald. Wehstnefi“ atrohnahs stenografifks stajums par fehdeschana 26. Merzā: Rifakows atfines par wainigu pee atentata 1. Merzā; bet leedsees — peederohs pee partijas „Narodnaja Wola“ (Tautas griba), pee kuras flaitotees tikai laudis ar sinamu revoluzionaru pagahnti; tahdas schim ne-efohf. Apfuhdsetajs Michailows teizahs efoht Kreewu sozial-revoluzionaru partijas lohzeelis, bet nepeederohf pee terroristu (negantneeku) schkiras. Ribaltfchitschs fazija, ka partijas mehrim kalpojis tikai ar fawu technifu praschana un sinatnisteeem padohmeem; aistradhija uf zehloneem, kas sozia-listus dšenoht terrorifistiki (negantneezigi) isturetees, prohti uf to, ka wal-diba trenkajohf meerigus laufchu pamahzitatjus (propagandistus). Wi-fus no „partijas“ leetatohs sprahglofchahs lihdselkus efoht schis kophā ar ziteem taifjies. Perowska atfinahs par partijas „Narodnaja Wola“ lohzeeli un par revoluzionaru isdarofchahs komitejas agentu; wina it ihpafchi peešhmetja, ka Hefa Helfmann tibri pastwu lohmu spehlejusti. Schelabows garakā runā aprahdija revoluzionaru partijas organifaziju; leezinaja, ka efoht dalibu nehmis pee terrorifistilahs darboshanahs Aleksandrowflā, fur bij atentats uf Keisaru nodohmahs, un tā-pat pee atentata Pehterburgā 1. Merzā. Par 1. Merzā nedarbeem winfch isteiza, ka efoht wifu plahni dahrsa-eelā fahshdijis un wina isdarifchana wadijis, ja — pat pee semes darbeem (rafschana) peeda-lizees. — „Schurnal Petbg.“ stahsta, ka apfuhdsetee lohti rupji isturo-tees pee teefas; tas rahdoht, ka wina zilweku fabeedribas klaji eena-

dneeki, kas wifus lihdselkus isleetajohf preefsch schis fabeedribas or-ganifazijas isnihzinafchana. Schurnals atgahdina, kas zilweku fabeed-ribai gaidams, ja wina atkal eemigtu. — **Pehterburgā, 29. Merzā.** Schodeen, pulksten 7ds no rihta, teefas spreedums tifa pastudinahts, pehz ka wif apfuhdsetee noteefati uf nahwi — zaur pakahr-fchana.

Dohmas Lubgchana-deena 1881. gadā.

(No J. Grünberga.)

Ko bahnizas swani tif fehri tur swan'?
Waj nefs ko uf pehdejo dufu?
Kam waigus tif flumigus wifur ween man'
Un afaras pluhstofchas klufu?

Waj draugs kahds no scheijenes gahjis ir mums?
Waj schkihrees kahds labdaris dahrgais?
Zeb bijis tas liktena nolehnums,
Doht nahwei, kas scheitan gau' wahrgoj's?

Stahw' klufu, prahts! firds, jele fanemees!
Ta fina pee semes tew' speedihš;
Jo notizis iraid, ko atfahwis Deems:
„Zars-Labdaris, Semes-tehws schkihrees!“

„Ko bahnizas swani tif fehri tur swana?“ — Tā jau-tajahm Lubgchana-deenā. Kaut gan jau ohtrdeen laudis runaja, ka Keisars nonahwehts, tomehr neweens to lahga neti-zeja; jo nepatihkamas sinas labpraht nepeenemam par pateefahm. Un kamdeht tad ari buhs tahs toreis ispaustahs sinas par pateefahm pee-nemt! Waj naw peedfihwojumu deewšgan, kas apleezina, zif brih-nifchigi un wareni Deems tas Kungs ir glahbis muhfu nelaika Se-mes-tehwa swaidito dšihwibu no besdeewju un laundaru nefchlihstahm rohfahm? Waj Deewa glahbeja-rohka tagad pa-ihfinata? Waj Wina padohms isfmelts? Waj Wina schelastibai un apschelofschana jai gals, ka Winfch kaus besdeewju rohfahm atneemt pawalstneekem ihsteno Tehwu? — Un tomehr — wifahm schihm aifrunahm par spihiti — behdu-sina ir ruhka pateefiba: „Zars-Explaimotajs no mums schkihrees! Zaur besgohschu elles-darbeem ir Wina dahrgā dšihwiba pa-ihfinata. — Zif firschu ne-eefahpejahs, scho sinu fanemoht! — Wifa Kreewija pulzejahs raudadama pee fawa Semes-tehwa! Stahfimees ari mehš Latweefchi garā pee Wina dufas-weeti-nas, pateifdamees par tahm dahwanahm, ar furahm winfch muhs ap-laimojis.

Bet wina nahwi pahrdohmajohf, ihgnums zelahs muhfu firdis. Ne-atrohnam wis weena waj ohtra flimo un nolihduscho prahtu, bet redsam, zif maf tohp zeenita muhfu laikds tikumiba un Deewa-bihja-fchana. Sirds, furai ruhpkriiftiga dšihwe un tiziba, nofkatahs ar schchlumu uf tahdu laika-sihmi. Ta ir Kaina sihme, kas beedinadama beedina. Breef-migais notifikums ir tahdu kauschu nedarbs, kam firds-apfina no launa gara waldfinata, kas no Deewa un wifa, kas ziteem ir swehts, negrib nefa sinahf, un kureem preeks Deewu saimohf un Wina prahtam spih-teht. Bet gahdashm, zif spehdami, ka muhfu dšimtene, muhfu tau-tiba un muhfu tautas gohds ne-apfehrtajahs un ne-apgahnahs ar walfts pretineeku launo garu; gahdashm, ka muhfu un muhfu behrnu firdis mahjo — tikliba, tikums un Deewa-bihjafchana, lai leezina-dami apleezinam, ka „Sirds ir Latweefcha gohds!“

Janna Zuhneeku wahrduize.

Kronštates Wehstnefi (Кронштадтскій Вѣстникъ), 18. nummurā no 1881. g. 11. Febr., atrohdahs garakš raksts, tur schah-das dohmas isteiktas: „Mehs preefsch kahdahm deenahm dabujahm is-Maskawas patlaban no drukas isnahkufchu jaunū Zuhneeku wahrduizi, Kreewu, Anglu, Frantschu, Wahzu, Italefchu, Dahnu, Norwegu, Swee-dru un Latweefchu walodās, kas isdohta no Keisarifstas Maskawas juhrkohpibas beedribas. Schi ne leela un lehta grahmata, kohschā isdewumā, pehz muhfu dohmahm lohti eewehrojama un deriga juhr-neekem. Grahmata atrohdahs farunas, wefeli teikumi, kas sihmejahs uf juhras leetahm un kahdeem kugineekem gadahs farunatees, kad tee swefchā ohstā cebrankufchi. Tā tad kugineeks, pa swefchahm juhrahm braukdams, ar swefchahm tautahm fatifdamees un wina walodas ne-prasdamš, war farunatees ar schihš grahmataš palihdsibu par waija-dfigahm leetahm. Sarunas eedalitas 9ds nodatās. 1. nodata eefahlahs ar pirmahm farunahm swefchā ohstā, tad nahf flaitki, laifs, swari, mehri, amatneeziba, amatneeku prezēs, andeles prezēs 10 walodās,

Sludinafchana.

Mundales pagasta-teeša usaizina zaur ščo wišus un ištara...

Mundale, 13. Merzå 1881. (N 150.)

Uf Kurjemes kreditbeerdibas krašchanaš-lahdes...

Kahrla Friedela...

Iai it min. kraščhanas-lahdes nanbu aiš-leen pret wina...

Felgawå, 2. Merzå 1881. Direktors: Vrihwungs...

Zaur pee šchis pagasta-teešas noklaušchinateem lezeneekem ir ištardiješ, ka...

Kalzgrahwå, 14. Merzå 1881. (N 88.)

No Neretas pagasta-teešas teel nomirušchå Neretas Seel-Damašmanu mahju...

Zahna Brukmana...

parahdu deweji, tå ari wiš, tam pee wina atštahšas mantas...

Låpat teel usaizinati tee, kas Zahnan Brukmanam...

Neretas pag-waldd, 9. Merzå 1881. (N 56.)

No krohna muššas Snikeres pagasta-teešas teel wiš te...

Zana Behrešna...

mantibas buhtu, usaizinati, sawas praščhanas wišwehlatais...

Snikeres teefas-namå, 11. Merzå 1881.

Grundupes pagasta-waldd, Kulbigas aprinkti, dara zaur ščo...

škohlas-nama...

jaunbuhtu mašakpraščchana išošlihs; tam-deht tee...

Mr. Nendas teef-namå, 3. Merzå 1881. (N 56.)

20. Aprili f. g. pulksten 12šs pusbendå, tiks ohtru reiš...

60 mehri rudsu...

no Salahsmuščas mahžitaja-pagasta ušagafines...

Par Snikeres peerakšitee laulatae laudis Mikelis...

Friži Kupferu...

par dehlu peenehmušči. Kas pret ščo behrena penemšchannu...

Snikeres teefas-namå, 13. Merzå 1881. (N 46.)

Snikeres pagasta-teeša usaizina wišus, tam kahdas...

Friedrich Schešera...

mantibas buhtu, sawas praščhanas wišwehlatais...

Snikeres teef-namå, 13. Merzå 1881. (N 20.)

Seel-Swehtes pagasta-waldd bara zaur ščo sinann...

pag. škohlas-nama...

pašchuhwe mašakpraščchana tiks nodohšta. Klahrtatus...

Pagasta-wez: Gh. Weiland. (N 71.)

Mundales pagasta-teeša usaizina zaur ščo wišus...

Zahna Speegela, sawas peerpraščchana un ušdohščhana...

Mundale, 13. Merzå 1881. (N 147.)

No Kalmamuščas mahžitaja pag. teefas teel wiš usaizinati...

Gala-Štillu mahjas...

no tagadejå nohmneka Jana Vintnana teel aidoštias...

Kalmamuščas mahžitaja pagasta-teešå, 18. Merzå 1881. (N 6.)

Mundales pagasta-teeša bara zaur ščo sinann, ka 14. Aprili...

gohwis, galdi, benki,...

teefšči un wehl daščadščadas šainneežibas-leetas.

Mundales teef-namå, 16. Merzå 1881. (N 162.)

Mundales pagasta-teeša bara zaur ščo sinann, ka 15. Aprili...

sirgi, gohwis, aitas, rati, ragus, labiba...

un wehl daščadščadas šainneežibas-leetas. Mundale, 13. Merzå 1881.

Kad par Wihtinu Belišchku šainneeka Jana Nehmana...

manibdu parahdu dehlt konturše šprešta, tad teel no...

Uf Wešchotnes Kaupemu mahju ištach-neešes...

Kriščhannam Urbulin...

ir weegprahtigas dišiwes dehlt katra pašt-waldišchannas...

Wešchotnes pag-teešå, 26. Merzå 1881. (N 72.)

Mundales pagasta-teeša bara zaur ščo sinann, ka...

uhtrupe...

14. Aprili f. g. Schabtu-krohgå netiks notureta...

Mundales teef-namå, 26. Merzå 1881. (N 215.)

Buhtweistereem par sinu!

7. Aprili 1881. g. tiks Wezmuššas (Meuguty)...

No Wentšpils aprinkta-teešas teel zaur ščo sinans...

Christoph Hagenfeldam...

peederigå, Kulbigas wišpiššteešibå un Wentšpils...

Verkenes pagasta-waldd usaizina zaur ščo wišus...

wihreeschus,...

tuveem šchogad jalohše, un tur, raugotees us familijas...

Verkenes pag-waldd, 21. Merzå 1881. (N 41.)

Verkenes Geifu mahjas...

teel no Zirgeem šch. g. išnohmataš. Noišgunna...

Verkenes pag-etešå, 20. Merzå 1881. (N 15.)

Uhtroupe...

Preekules Zaijeneeku muščå tiks 14. Aprili...

Uhtroupe...

tiks notureta 22. Aprili f. g. Birnenes muščå...

flauzamahš gohwis...

Uhtroupe...

15. Aprili, no rihta pušes, kur pašt-dohš gohwis-lohpuš...

Zahniščke.

Zahšepa Melwiškju...

Zahšepš Melwiškju...

Uhbeku...

bumbeeru-fohžini,...

Mundales Šarkanajå krohgå.

Sainneefeeem,

tam kalpu waijadšigs, war pee manim it swohtdeenas...

Mundales Šarkanajå krohgå.

Labi dihgštoshas šarkanå

ahboltina un timoteja-šehklas

peedahwå J. Jakobšohnš, Felgawå, pretim katotu...

Praktiškš semlohpis...

melle tuhliit weeni par wagati jeb muščas-ušwaugu.

Wefeliga emma...

teel melleta; jamaedahš Felgawå, štrihwera-cekå...

Rahdita's: Rà ar lohpeem 2c. Bar satu 2c. Seedona kungam. Mufchu-fahles. Rà sala dahreja nejahle 2c.

Rà ar lohpeem ja-apeetahs.

Kahds gandrihs wifäs walodäs pasihstams fakams-wahrds faka: „Labi puzehs ir pufei pa-ehdinahts.“ Katris fapratigs semkohpis ari sinahs, ka fchis fakams-wahrdinfeh mahza, lai ne-aismirstam gahdaht par fawa lohpa tihribu. Ja gribam, lai mums no muhfu lohpeem eenahft tas labums, kas no teem war eenahft, un kam waijaga eenahft, tad ir jagahdà zif ween eefpeh-jams, ka lohpi taptu puzeti. Bet fchini sinà tohp pee mums deemschehl wehl lohti mas dar-rihts, darihts tas, kas buhtu darams, un tohpdau-ds-reis zaur tam pat maitata lohpa wefelibu. Zaur netihribu rohnahs dauds un daschadi nelabumi: lohpi dabu utis, ahdas fweedru zaurumi tohp zaur netihromeem aisdambeti, lohps isfkatahs ispuhris, labi ne-ehd, un, wahrdu fakoht, ir pee pat labakahs baribas panihzis un ne-eenes to labumu, fo spehtu eenest, ja taptu pareisi kohpts un puzehs. Bet nu warbuht dasch jautahs: „Kas gan puzè un tihri mescha-lohpus?“ Schè waram atbildeht, ka mescha-lohpi gahdà paschi par fawu tihribu, zif ween waredami. Mescha-lohpi ehd tik tahdu baribu, kas ir wifai tihra, eet paschi daudsreis ispeldetees un gut tik fausà weetà. Mch's turam mahju-lohpus fawa pa-fchu labuma deht; tamdeht efam peefpeesti gah-daht par winu tihribu. Weidsiht gan neweens neradisees, kas neturehs gludenu, puzetu sirgu par fkaistaku, nekà nepuzetu un ispuhrufchu; ne-radisees neweens, kas ar labpatifchannu ne-ap-yuhkofs tihru, puzetu gohwi u. t. j. pr.

Ari fkaistumam un patifchannai ir fawas tee-fibas, fo lohpu andsinatajs nedrihtst aismirst. Ja kahds iswestu uf tirgus diwi weenas fugas sirgus, tureem ari buhtu weenadas ihpaschibas, bet weens no teem buhtu spohdri nopuzehs un ohtris netihrs un ar mehseem un netihromeem apkaltis, tad gan, sinams, katris pirzejs kersees pee tihrà un puzetà sirga, bes ka ohtru dauds eewehrotu. Newaijaga ari atstah ne-eewehrotu to buhshannu, fo eenem mahju-lohpi, falihdsh-noht ar mescha-lohpeem. Mescha-lohps ismek-lejahs few tahdu gulas-weetu, kahda tam pa-tihft, mahju-lohpm ta tohp no zilweeem eerah-dita; mescha-lohps eet tur, fur winam pascham patihft, mahju-lohpm ja-eet tas zelfch, fo tam pawehl zilweka prahts.

Lohpu audsetajeem jatuhfo jo zeeschi uf tam, ka lohpi dabu tihru baribu un tihru dsehreenu. Lohpu dseramohs traufus waijaga arween istih-riht un ismasgahft, lai tee nepeesfahst, jo tas ir lohpa wefelibai fahdigis. Waijaga ari gah-daht par to, ka lohpm ir laba un deriga gu-las-weeta un waijadfgee pakaisi. Labakee pa-kaisi ir un paleek falmi. Sirgus waijaga pu-zehft katru deen', gohwis un wehrfchus masakais weenreis nedetà. Krehtes un astes waijaga ar-ween laifu no laifu iskemehft, un gohwihm tes-menus nomasgahft.

Fee aitam gan waijadsehs atlaut par tih-ribu gahdaht dabas-mahtei, bet ari zilweka pee-nahkums ir gahdaht par to, ka aitam ne-uf-laischahs fahdigi kustoni.

Daschi dohmà, ka juhklahm efoht tihriba fahdiga; bet leeta ir pawisam ohtrada. Zuh-

mes, bet aug ari wahjâ semê itin spehzigî. Scho rindiau rakstîtajis ir jau to ismehgînajis ar dseltenajam lupinehm jeb wilku-pupahm, un war tapeh3 drohschi leezinacht. Us schahdu mehflschanû fehti rudsi ir katru gadu labi lohne-
juschi, un naw dauds palikuschî pakasâ ar stakka mehfleem mehfloteem rudseem. Bes wilku-pu-
pahm ir ari derigi preeksch sakas mehflschanas griki, ripfchi (Rûbsen), lehzas, kas gan ir druf-
zin par dahrgu, un Zahnu-rudsi, jaukti ar rip-
scheem.

Preeksch sakas mehflschanas waijaga feht papurês. Lai safneegtu jo wairak labuma zaur satu mehflschanû, newaijaga ar fehflu apeetees par dauds taupigi, bet feht labi beesi. Kad stahdini jau taifahs seedeht, waijaga tohs palehni apart. Lai buhtu jo weegla aparščana, war ari lauku papreeksch norulleht, jeb ari no-
plaut un tad apart.

Peh3 rakstîtaja dohmahm buhtu saka mehflschana schahdâ sinâ ihsti leetajama:

1) Kur lauki ir par tahlû no fainneezibas ehkahn, un tapeh3 stakka mehflu aishweschana is-
nah3 par dauds dahrga;

2) Kur grib pahreet no weenas augtu kahr-
tibas us ohtru, un tapeh3 semei safneeds ahtri
augu bariba jeb mehflu, un pehdigi

3) Kur stakka mehflu truhst, ka newar laukus
pareisi nomehsloht. Schai sinâ waijaga lauku
preeksch sakas mehflschanas apfeht jau preeksch
jaunajeem Zahneem, jo tad ir stahdineem deew-
gan laika pilnigi isaugt. Bes tam wehl mehds
buht ap Zahneem leetus, kas palihds dauds pee
fehklas labas sadihgščanas un plauksčanas.

Kas ar sako mehflschanû apeesees prahrtigi,
tam ta cenesih3 katru reis fawu labumu.

Seedona kungam.

Latw. Aw. semkohpibas peelikumâ, 7. num-
murâ sch. g., fainneezes Zuhfu padohmus la-
sijuschas: 1) „Lai aitas rudeni, pirms tahs
laukâ dsen, pa-ehdina ar salmeem, un 2) lai
lohpeem pawafarâ, pirms tohs us ganibahm

laisch, pee faufas baribas peelee3 satu“, ir ne-
meerigas daritas; jo nesinâ, kâ tohs ispildiht.
Weenkahrt winas faka, ka Latwijas aitinas tik
badu mirdamas salmus ehdoht, un winas sa-
was negriboht tik-dauds isbadinaht. Pee ohtra
padohma, lai lohpeem pawafarâ, pirms tohs
laukâ dsen, pee faufas baribas peelee3 satu,
tahs palee3 stahwoht un nesamana, ko darisht.
Mihfus lohpinus pee dahrgas weselibas gribe-
dams ustureht, tahs pagehr no fainneekseem,
lai tee pee laika lee3 taifah3 letetščus, eeksch
kureem apakšč glahschu lohgeem waretu audst-
nacht salatus, kurus pawafarâ peelikt pee lohpu
faufahs baribas.

Bet fainneeki, negribedami usnemt to teh-
rinu un puhliu, ko tahda lohpu salatu audst-
nachsen pagehr, faka, ka tahds sakas baribas
padohms esoh3 gluschî nederigs, un fainneezes,
ar fainneekseem negribedamas teeptees, weenu
galwinu luhdsâ, lai tahm dohtu padohmu, kâ
Zuhfu padohmus ispildiht, un tani leetâ tâ is-
turetees, ka salatu galwina paliktu ne-aissahrtu
un kasa pee dsihwibas. Us tam galwina fa-
zija: Tee padohmi paschi preeksch fewis ir gan
derigi, bet wispahrigi tee naw waijadsiigi.

Tee ir derigi tadeht, ka katram lohpturim
buh3 gahdaht par lohpu weselibu, un ruhpe-
tees, ka lohpi it peepefschi nenahktu pee zitadas
baribas, — ne wis ween no sakas pee faufas
un no faufas pee sakas, bet ari no labas pee
slistas, un it ihpaschi no slistakas pee dauds la-
bakas, kas deemschehl no pirmâ padohma de-
weja naw minehts; jo lohps ir lohps, kas, no
slistas pee labas baribas tizis, ehd bes fah3s,
kamehr pahrehdahs un dabuhn flimu wehderu.
Lohps, faufu baribu baidijis, dabuhn zeetu weh-
deru un speedeju, kas to nelaimes brihdi no-
speesch. Lohps, satu baribu baidijis, dabuhn
zauru wehderu un uspuhtu, kas to, kad glah-
bejs laika nepeesteidsahs, uspuhsch un nodambe.
Sirgs, pee faufseem salmeem turehts, pee tik pat
faufseem graudeem tizis — pahrehdahs; gohws, us
sakahm ganibahm ganita, us tik pat saka ahbo-
lina tikusi — pahrehdahs. Tê redsams, ka
ne wis weenigi peepefscha pahreeschana no fau-

kas isdohdahs jo labi, ja tahs katru deen' peldina, un tahs war fasneegt laut kura brihdi uhdeni.

Ari sirgus waijaga weenumehr peldinaht, kamehr uhdens naw par dauds auksts. Bet pee peldinafchanas ir ari jaluhko us tam, ka neapfkhade lohpa wefelibu. Saswihdusfus un faksarfusfus lohpus nedrihst nekad dsiht uhdeni.

Leela leeta pee lohpeem ir ari tas, ka zilweki ar wineem apeetahs. Zilwekam ir Deems dewis prahtu un faprafchanu — ne ween few pascham, bet ari lohpan par labu. Zau fwehti raksti faka: „Taisnais gahda par fawa lohpa dsihwibu.“ Un zil lohpiasch ir par to pateizigs, kad zilweks to laipni usluhko! Lai til apuhkojam zitas semes un tautas, kas nodarbojabs wairak ar labu lohpu audsfchanu, nekamehs. Arabija, kur, ka dasch buhs dsirdejis, ir tee wislabakee sirgi, naw wis sirgs fawa kunga un faimneeka kalps, bet wina draugs un beedris. Arabeeris labak pats nesin ko pazestu, bet nelaus fawam lohpan dariht to masako pahrestibu. Par to ir ari wina sirgs tam wisas weetas pasflausigs. Tas faproht fawa kunga masako sihmi, klausa jo usmanigi wina usmudinafchanai un ne-atsahjabs no ta pat ari tad ne, kad tas to palaisch pawisam wata. Schweizes gani puscho fawas gohwis zil ween waredami; pehz flausfchanas tahm dohd fahli, un, ta fakoht, farunajabs ar fawahm gohwim. Schweize ir ari tahs smukafahs un labafahs gohwis. Anglija tohp lohpi til ar laipnibu un mihlestibu lohpti; tapehz tee ari nekad, ka pee mums, no zilwekeem nebehg, bet paleek arween un labpraht wina turumâ. Daudsreis dasch brihnahs, ka Anglu gohwis ir til rahmas un drohschas, ka no zilwekeem nemas nebihstahs. Tas nahk weenigi no tam, ka tur lohps nedabu neweena siteena. Ka tahda apeefchanahs ar lohpeem ir no leela fwara, neweens newarehs nolcegt; jo ari schini sinâ war faziht: „kur mihlestibu sehj, tur ari mihlestibu plaus.“

Mums ir schini sinâ wehl dauds, lohtri dauds jamahzabs; — un tas ir flaidri redsams, ka tur, kur ar lohpeem apeetahs nezilwezig, reds

til fliktus lohpus. Wislabaka mahju-lohpa ihpaschiba ir ta, ka tas ir pilnigi rahms, un ka labprahtigi kalpo katra waijadfibâ. Un scho labumu war til panahht, jeb, ta fakoht, lohpan eepohtet zaur prahtigu un zilwezigu apeefchanohs ar lohpeem. Lohpu waijaga audsinaht ar lehnprahtibu un mihlestibu, apstrahpeht til tad, kad ihsti pelnijas, bet ne wis nezilwezigi un pahrllezigi. Katris kalps waj puifis buhtu tuhdat atlaischams no deenesta, kad sirgu sit ar pahtagas lahtu waj lohku. Gruhtu lohpu pahrlleziga puhleschana ir daudsreis pati apstrahpejusees zaur to, ka lohpi ismetahs waj pawisam aiseet bohja. Lohpu mehtafchana ar lohkeem, fischana par galwu waj zitahm wahrigahm weetahm buhtu wisur atmetama, kur ween dsihwo dauds-mas isglihtotas tautas. It ihpaschi waijadsetu fargatees jaunus lohpus kaitinaht un ta samaitaht wina labo dabu. Lohps paleek reti pats no fewis nikohts un stuhrgalwigs, bet waina ir katru reis meflejama pee zilweka.

Bar satu mehflschann.

Zaur satu mehflschannu pasneedsam lautam jaunu spehku. Bes tam wehl pataisam zaur tam semi mihkstu un irdenu, un spehzinam beidsiht wehl semi zaur tam, ka preeksch mehflschanas sehtee augi semi apehno un seme nedabu iskalst. Augi peewell semei ar miklumu waijadfigo gaisu un siltumu, un faksrahj waijadfigahs fahls dakas; ihsti fakoht, zaur tam tohp weizinata semes usruhgschana.

Sala mehflschana ir it ihpaschi deriga faufai, siltai semei, jo zaur wehl nenonahkschu sulainu augu ee-arschannu tohp semei pasneegts waijadfigais miklums, ka ari augu augfchanai waijadfigais siltums. Preeksch sakas mehflschanas der til tahdi augi, kas aug lohtri ahtri, un kuru saknes sneedsahs labi dsiti semes apafschgrunte. Bes tam ari newaijaga seht tahdu sehflu, kas par dauds dahrga. Ihsti deriga preeksch sakas mehflschanas ir lupine jeb wilkupa, jo tai newaijaga preeksch jo spehzigas augfchanas nekahdas stipras un mehflotas se-

fas us satu jeb no safas us faufu baribu — lohpu weseelibai ir skahdiga, bet it ihpafchi peepescha pahreeschana no flitta pee laba ehdamà. Tas wehl naw dširdehts, ka ar feenu un aufahm barohts firgs no salneem buhtu pahrehdees; tapeh; tas padohms fkan johzigi, lai aitam pamet salmus preefschà, lai tahs sahli ehdufchas no feena nepahrehstohs.

Aufschà minetee Seedona fga padohmi atkal tadeht ir newaijadfigi, ka winu ispildischana naw wis zilweku, bet ir dabas darbs. Latwijà ir tahda daba, kas gahdà, ka semkohpju lohpi it peepeschi nepahreetu no safas baribas pee faufas, neds no faufas pee safas. Rudeni gohwis un aitas, us rugajahm ganidamahs, lihds ar satu sahli ee-ehd ari daschu nodehdejufchu sahliiti un nokaltufchu kazenu. Wehla! salna nokohsch sahles frifchumu, zaur ko ta saude fawu sulibu un tohp zektaka. Turklaht naktsfalnas ustura lohpus ilgaki mahjà, fur tee dabuhn faufu brohfasti, pirmis sneegs un faltums tohs gluschi kuhtris eesposhta, fur nu teem faufs ehdamais ja-ehd ari launagà un wafarinàs. Turklaht lohpi rudeni pahreet no labakas pee flittakas baribas, fur tadeht no pahreeschanahs naw jabaidahs, tapeh; tad ari tahda ehfchanas pahrradinafchana no zilweku pufes ir gluschi newaijadfiga.

Pawafarà gan tahda pahrradinafchana no zilweku rohlahm buhtu waijadfiga; jo tad lohpi pahreet no flittakas pee labakas baribas, un tadeht lehti waretu pahreeshtes; bet redst, fchè daba dara zilweku darbu. Wina nedohd wis lohpeem fskaidru sahli, bet pasneeds kratijumus; frifchu sahli ar kuhlu. Kuhla ispilda faufas baribas weetu, un kad kahds lohpinfch, labà maurinà tizis, wairak sahles ee-ehd, nekà kuhlas, tad zaur tam tas nedabuhn nekahdas flimibas, kà warbuht weenigi zauru wehderu. Lohpi pee mums pirmo reis gandò islaisti nedabuhn pilnu wehderu, tadeht ari falati preefsch wineem nebuhs ja-audsina. Tà runaja wezais, un lohpu turetaji, kà ari turetajas pee teem wahr-

deem eesauzahs: Ja, tahdi padohmi mums patihl! — Seedona fgs, waj ari jums tahdi patihl? — on.

Peefihmejums no redatzijas pufes: Mums fcheet, ka galu-galà abeem zeen. fgeem buhs taifniba. Starpiba buhs gan tilai fchi: Seedona fga raksts fihmejahs us tahdeem semkohpjeem, kas pawafar' fawus lohpus ti-kai tad laisch gandò, kad sahle jau labi pa-augufi, un kas ruden' lohpus leel pa-agri stalli. Un tad Seedona fgam buhs taifniba. Turpretim „ — on“ fga raksts fihmejahs us tahdeem semkohpjeem, kas pawafar' lohpus laisch gandò, kad sahliite tik-ko sahli aukt, un kas ruden' lohpus wehlu leel stalli. Un tad „ — on“ fgam buhs taifniba.

Tamdeht gan nezelfees nekahds fihws frifdinfch fchini leetà.

Muschu-sahles.

Muschas war is lambara itin lehti ifdsiht, kad kirbifchu lapas usleek us ohglehm un ar to twaifu lambarus isfwehpina. Muschas ismuhf peh; tam itin ahtri, waj ari nobeidfahs. Muschas, kas lambari atrastohs, ir ja-isnefs ahtrà; ari pats nedrihtst lambari palitt, jo no fcheem twaikeem dabuhn driht galwas-fahpes. Wisu labakais lihdselkis, kà muschas no lectu aptraipifchanas atturamas, ir lohšberu eka, furas fmarfchu muschas newar panest. Mehbeles, bil-des zc. war no muschahm isfargahf, kad tahs masgà ar uhdeni, furà 4 — 5 deenas kiploki mehrzeti. Krifchjahnis Weefons.

Kà sata dahrsa nesahle ihfà laikà par mehfleem pahrwehreschama.

No salajahs nesahles jafakrauj pehdu augsta kahrta, us furas ja-uskaiša plahna kahrtina dedsinatu, nedsefetu kasku; tad nahf atkal pehdu beefa kahrta sahles un kahrtina kasku u. t. pr. Wirfejà kahrta ja-apseds ar weleneem, lai no karstuma, kas eekschà rohnahs, wifa guba ne-aifdegtohs. Beh; 24 stundahm pahrwehreschanahs jau notikufi. Us tahdu wihst ir katra sahliite isleetajama.

J. F. W — g.

Latw. Awifchu redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Rihgà, 29. Merzà 1881.

Drufhts pee J. W. Steffenhagen un dehla.